

FAGFORBUNDET

Status for arbeidet med særaldersgrenser – Brannkonferansen 8. mars 2023

Spesialrådgiver Steinar Fuglevaag, forhandlingsenheten i Fagforbundet

LO, Unio og YS trekker seg fra forhandlingene om særaldersgrenser

Forhandlingene om offentlig tjenestepensjon for ansatte med særaldersgrense i det offentlige har brutt sammen.

Politikk

Erna Solberg vil bli kvitt pensjonspresset og la folk jobbe så lenge de vil

På grunn av mangelen på arbeidskraft vil Erna Solberg fjerne alle særaldersgrenser i det offentlige. – 30-30-30 går bare ikke, sier Høyre-lederen.

2 MIN | PUBLISERT: 07.03.23 — 12.40 | OPPDATERT: 33 MINUTTER SIDEN

Agenda

- Litt om bakgrunn
- Status
- Veien videre

Forhandlingene om særaldersgrenser opp igjen

FAGFORBUNDET

Gjenstående tema etter avtalen fra 2018 om endret offentlig tjenstepensjon

→ Særaldersgrenser

- › Pensjonsregler for 1963-kullet og yngre
- › Hvem skal ha, hva skal de være, rettigheter knyttet til disse
- › Sikringsregler for de første årskullene

→ AFP for 1963-kullet og yngre

→ Alderspensjon til uføre

Lov om aldersgrenser i staten

§ 2. Den alminnelige aldersgrense er 70 år. Det kan fastsettes lavere aldersgrense for stillinger hvor:

- a. Tjenesten medfører uvanlig fysisk eller psykisk belastning på tjenestemennene slik at de normalt ikke makter å skjøtte arbeidet forsvarlig til fylte 70 år.
- b. Tjenesten stiller spesielle krav til fysiske eller psykiske egenskaper, som normalt blir sterkere svekket før fylte 70 år enn det en forsvarlig utføring av tjenesten tilsier.

Særaldersgrenser – hvor er vi?

- Øke aldersgrensen i staten til 72 år – stoppet 2021
- Oppheving av plikten til å fratre – gjennomført 2021/2022
- Pensjonsregler for de som har særaldersgrenser – skal forhandles i juni 2023
- Hvem skal ha og hva skal særaldersgrensene være? – utredes, uviss videre framdrift

Vår tilnærming – pensjonsreglene for særalder

- Nivå på pensjonen
 - › De som har en stilling med særaldersgrense må komme om lag ut som de med ordinær aldersgrense som slutter ved 67 år
- Hvorfor det da?
 - › Det nye pensjonssystemet i folketrygd og offentlig tjenstepensjon baserer seg på opptjening for alle år i arbeid
 - › Tidlig avgang med særaldersgrense medfører kortere opptjening, evt. også flere år å fordele opptjent pensjon over, og dermed lav pensjon livsvarig dersom ikke kompenserende tiltak

Vår tilnærming – pensjonsreglene for særalder

- 60 (og 63) års aldersgrense
 - › Må løses med tidligpensjon og overgang til ordinær pensjon ved 67 år
 - › Staten største bruker

- 65 års aldersgrense
 - › Kan løses med høyere opptjeningsprosent
 - › KS største bruker

Vår tilnærming - særaldersgrensene

- Eventuelle endringer i omfang av særaldersgrenser må forhandles med faktisk kunnskap om ulike oppgaver/yrkes innhold/krav/belastning
- Endringer må forventes, men må være godt begrunnet, forstås og forhandles om
- Nødvendig å diskutere levealdersjustering av særaldersgrensene og 85-årsregelen

Videre arbeid med særaldersgrenser

- Prosessavtale inngått 14.6.2022
- Prosess pensjonsreglene:
 - › Utredningsfase fram til 1.4.2023 (trolig forsinket til ca. 1.5.2023)
 - › Forhandlet løsning innen 1.7.2023

Videre arbeid med særaldersgrenser

- **Prosess særaldersgrenser**
 - › Utrede på en kunnskapsbasert måte hvilke yrkesgrupper/stillinger/oppgaver som bør ha særaldersgrenser i framtida, hva disse skal være og hvilke rettigheter som skal være knyttet til disse innen
 - › Arbeidsgruppe i departementet, med møterett for organisasjonene, eget mandat for dette arbeidet
 - › Frist til 1.6.2023
- **Omfattende innspill levert skriftlig fra Fagforbundet og andre organisasjoner**

Utredningen av modeller for pensjonsregler

- Oppdaterer modeller som ble brukt i forrige runde
- Begrense antallet mulige løsninger
- Levealdersjustert løsning? Overgangsregler? Stoppunkter framover?
- Avtalt møterekke fram til 1.4.2023, deretter forhandlinger i juni

Modeller for 60 års aldersgrense

- Må trolig være en tidligpensjonsperiode fram til 67 år (evt. 62 år?)
 - › Inntektsregler?
- Særalderspåslag kan sikre et nivå fra 67 år og videre som tilsvarer de med ordinær aldersgrense
 - › Kvalifikasjonsregler?
- Alternativt et opptjent pensjonstillegg
 - › Må være høyt for å gi et tilstrekkelig nivå

Framtidas særaldersgrenser

- Det er behov for særaldersgrenser i offentlig sektor også framover
- Må gi gode nok pensjonsnivåer
- Til en (for staten/arbeidsgiver) akseptabel kostnad
- Tilpasset dagens og framtidas behov, belastninger, krav og utfordringer

Hvem er det vi skal forhandle med?

- Staten
- KS
- Spekter
- Oslo kommune

FAGFORBUNDET

Politisk ledelse

Arbeids- og inkluderingsminister
Marte Mjøs Persen (Ap)

Statssekretær
Maria Schumacher Walberg (Ap)

Statssekretær
Tomas Norvoll (Ap)

Statssekretær
Nancy Lystad Herz (Ap)

Politisk rådgiver
Kristoffer André Hansen (Ap)

Ha en god konferanse videre!

FAGFORBUNDET